

[Else-Merete Ross.]

man mange steder samlet sig i en appel til USA om at standse bombningerne af Nordvietnam uden betingelser og om at anerkende befrielsesfronten som fuldgyldig part ved forhandlingsbordet; først da kan der blive forhandlinger. Det var den forrige regerings og det er denne regerings synspunkt, som det fremgik af finanslovdebatten.

Vi blev vel alle stærkt grebet af præsident Johnsons nye initiativ om delvis standsning af bombardementet af Nordvietnam, og vi har lov til at håbe, at det kan bane vej for forhandlinger. Når man læser præsidentens tale i dens helhed, kan man dog have sine bange anelser om, at hans tilbud trods alt er et tilbud med betingelser, som det kan have store vanskeligheder at få modstanderen til at gå ind på, selv om det ville være mere end ønskeligt. Johnsons første formål er at få en nedtrapning af krigshandlingerne. Sker det, og kommer der tegn på villighed til forhandling, vil bombning af de sidste 10 pct. af Nordvietnam blive indstillet, men hvis freden ikke opnås nu ved forhandlinger, så opnås den kun, når Hanoi indser, at vi er uovervindelige i vor fælles styrke, siger præsidenten.

Hele det forsvar, som Johnson giver for USAs krig i Vietnam og for dens berettigelse, vil mange verden over have svært ved at acceptere. Det forekommer mig også, at Johnson deler krigen op i to dele, USAs krig mod Nordvietnam og USAs og den sydvietnamesiske regerings krig mod befrielsesfronten. I sin tale hilser Johnson den sydvietnamesiske ekstrapolisering velkommen og siger, at USA nu først og fremmest vil sætte ind dér og hjælpe med at opbygge Sydvietnams væbnede styrker. Af den grund har USA sendt 11.000 nye marineinfanterister af sted og vil i løbet af de næste fem måneder afsende 13.500 støtteenheder. Senere siger Johnson, at den tid vil komme, da det sydvietnamesiske folk på begge sider vil finde sig i stand til at afgøre deres uoverensstemmelser ved hjælp af politiske metoder i stedet for krig.

Disse udtalelser får mig til at tro, at Johnson ikke ved eventuelle forhandlinger med Hanoi vil have repræsentanter for befrielsesfronten med, men mener, at en fortsat krig i Sydvietnam skal afgøre spørgsmålet om, hvem der vinder magten dér.

Først når det er afgjort, kan politiske metoder i Sydvietnam bringes til anvendelse. Denne opfattelse af, at krigen kan deles i to dele, er jeg bange for kan blive den anstødssten, der medfører, at Johnsons initiativ får store vanskeligheder ved at lykkes. Men trods skepsis må man glæde sig over, at initiativet er taget, og vise forståelse for, hvad dette skridt må have betydet af personlige overvejelser for Johnson, og håbe på, at det kan blive indledning til forhandlinger.

Vi er meget tilfreds med at få gentaget oplysningerne om, at der arbejdes med planer om hjælpe- og opbygningsarbejde efter krigens ophør i Vietnam. Jeg ved ikke, om det ville være for tidligt at bede om at få nærmere oplysninger om omfanget og arten af denne hjælpeaktion.

Danmark var med til at indklage Grækenland for den europæiske menneskeretskommission. Jeg håber derfor, at Danmark, indtil sagen er færdigbehandlet, også selv om det vil tage lang tid, vil undlade at anerkende militærjuntaen, og jeg finder det beklageligt, at så mange vestlige lande og nu også Holland og Belgien har gjort det. Jeg har i Europarådets forhandlinger læst om argumenterne for og imod at anerkende regimet. Leo Hjortsø sluttede for nylig en kronik med følgende citat af Max Frisch: „Græske officerer har med NATO-våben overfaldet deres eget land, og de, der anerkender dem som regering, forråder retsstatens idé og forser sig mod det græske folk.“

Jeg håber, at i hvert fald de nordiske lande fortsat vil dele denne opfattelse.

I det anklageskrift, der er udarbejdet af de tre skandinaviske lande i fællesskab og lige nu afleveret, anklages Grækenland også for at anvende tortur. Ifølge menneskerettighedskonventionen kan et medlemsland midlertidigt suspendere de personlige frihedsrettigheder i en krisituation, men kan aldrig suspendere paragraffen om, at tortur ikke må anvendes. Jeg har læst den engelske sagfører Cedric Thornburys rapport om tortur, som han har afleveret til Amnesty International. I hvert enkelt tilfælde har han haft mange undersøgelser og vidner og vejer alle oplysninger meget grundigt mod hinanden, inden han konstaterer, at her har foreligget tortur. Europa-